Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши. 25 июнь 1971 й. ЖУМА
№ 148 (1523).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ОЛТИ ОЙЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ!

Ўзбекистон ССР саноат корхоналарининг коллективлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йиллик биринчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар ва маҳсулотни реализация қилиш ҳамда бир қанча муҳим буюмлар ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган ярим йиллик планни муддатидан олдин — 1971 йил 23 июнда бажардилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ПОЙТАХТ САНОАТЧИЛАРИНИНГ ЗАФАРИ

Бугун

КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун социалистик мусобақачи қизитиб юборган Ўзбекистон пойтахтининг саноатчилари меҳнатда ажойиб муваффақиятни қўлга киритдилар.

шаҳримиздаги саноат, транспорт ва алоқа корхонларининг коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш ярим йиллик топшириғи бажарилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар.

Тошкентликлар қўлга киритган бу ажойиб меҳнат зафари — беш йиллик биринчи йили топшириқларини бажариш, партия XXIV съезди Директиваларини ҳаётга тадбиқ этиш учун олиб борилган кураш ва авж олдирилган социалистик мусобақанинг самарасидир.

● КПСС XXIV съезди қарорлари — оммага

Ҳамиша олдинги сафда бўлайлик

Ҳамза район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда район партия комитетининг биринчи секретари Т. Эргашев «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II Пленумининг қарори муносабати билан район партия ташкилоти олдида турган вазифалар» ҳақида доклад қилди.

Маълумки, Ҳамза райони пойтахтимиздаги энг индустрлашган районлардан биридир. Унинг меҳнаткашлари қўлга киритиб келаётган ютуқлари биринчи галда бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик фаолияти ошганлигининг ифодасидир. Ҳозир улар ўз атрофига 12 минг коммунистни уюштирган. Пленумда асосий диққат-эътибор коммунистларнинг ташаббускорлиги, уларнинг жанговарлик ва ташкилотчилик ролини янада ошириш масаласига қаратилди.

Партия ташкилотлари коммунистларнинг партия ички ва ижтимоий ҳаётидаги активлиги, уларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини янада ошириш учун қизғин курашмоқдалар. Пленумда сўзга чиққан 3-қурилиш трести партия комитетининг секретари И. Раҳмонбердиев, авиация заводи партия комитети секретарининг ўринбосари Ф. Нажмиддинов, район халқ маорифи бўлими партия ташкилотининг секретари Л. Горячева, 1-уйсозлик комбинати бетончилар бригадасининг бошлиғи И. Орипов, 3-шаҳар касалхонаси партия ташкилотининг секретари М. Исаева ва бошқалар анча қимматли фикрларни ўртага ташладилар.

Пленум ишида шаҳар партия комитетининг секретари К. П. Дудин иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Пленумда муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ТОНГГИ газеталарда

⊙ 16-Совет Антарктика экспедициясининг бошлиғи ўртоқ Петровга Антарктика экспедицияларининг ҳамма қатнашчиларига, Антарктика тўғрисидаги шартнома кучга кирганига 10 йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний табрикнома йўллади.

⊙ **23 июнда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин СССР Министрлар Совети Фан ва техника давлат комитетининг таклифига биноан Москвада меҳмон бўлиб турган Германия Федератив Республикаси савдо-саноат доираларининг «Крупп» концертни кузатиш кенгашининг раиси Б. Байтц бошчилигидаги танқли вакиллардан бир группасини Кремлда қабул қилди.**

⊙ Беш йиллик планнинг саноат ишлаб чиқаришини бажаришда эришган катта муваффақиятлари учун Кемерово области иккинчи Ленин ордени билан мукофотланди.

⊙ **Учишни бошқариш маркази. 23 июнда Москва вақти билан соат 12 гача учувчи бошқараётган «Салют» илмий станцияси Ер атрофини 261 марта айланиб чиқди.**

⊙ Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон жанубий областларининг қишлоқ хўжалик мавзуларида ёзувчи матбуот ходимларининг Тошкентда ўтказилган республикалараро семинари тамом бўлди.

Директиваларда БЕЛГИЛАНГАН

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ БУЮМЛАРИГА КЕНГ ЙЎЛ

Ҳаммаси аҳоли учун

«Саноатнинг ҳамма тармоқларида маданий-маиший ва хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш ривожлантирилсин, уларни ишлаб чиқариш 1,8 баравар кўпайтирилсин...»

[КПСС XXIV съезди Директиваларидан].

КПСС XXIV съезди Директиваларида оғир саноат корхоналарида ҳам халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш қайд қилинган. Ҳозирги пайтда Ўзбекистон пойтахтидаги деярли ҳамма корхоналар янги-янги халқ истеъмоли буюмлари тайёрлашни ўзлаштирмоқда.

● ШАҲРИМИЗДАГИ «ПОДЪЕМНИК» ЗАВОДИ механика цехининг халқ истеъмоли буюмлари тайёрлайдиган участкаси келгуси ойдан бошлаб қурувчилар учун андавалар ишлаб чиқаришни йўлга қўяди. Ҳар ойда 3 минг донадан ошириб андава тайёрланади.

● ТЕПЛОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТИ ЗАВОДИНИНГ вагон цехи азаматлари кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга эътиборни қаратишмоқда. Шу йилнинг учинчи кварталидан бошлаб бу ерда қулай ўриндиқларнинг дастлабки тўпларини тайёрлаш бошланади.

● ЭЛЕКТРО-ТЕХНИКА ЗАВОДИНИНГ КОЛЛЕКТИВИ ҲАМ ТОШКЕНТЛИК ЎҒИЛ БОЛАЛАРГА ЯХШИ СОВҒА ТАЙЕРЛАМОҚДА. Келгуси ойдан бошлаб бу ерда пластмассадан тайёрланган автомат ўйинчоқлар ишлаб чиқарила бошланади.

АБИТУРИЕНТЛАР УЧУН ЛЕКЦИЯЛАР

Бугун пойтахтнинг барча олий ва ўрта махсус билим юртларининг кундузги бўлимларига ҳужжатлар қабул қилина бошланди. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети, Низомий номли педагогика ҳамда политехника институтларига кўплаб ҳужжатлар топширилди. Республиканинг турли областларидан келиб инженер, педагог ва шарқшунос бўлиш истагини билдирган ёшлар анча.

Бўлажак студентларнинг кириш имтиҳонларига тайёргарлик кўришлари учун ҳам махсус жойлар ажратилди. Айниқса, Ўзбекистон, Билимлар уйи абитуриентларнинг севимли жойига айланган. Бу ерда икки потокда лекциялар ташкил қилинмоқда.

Ҳозир ТошДУ, ТошПИ, педагогика ҳамда республика Фанлар академиясининг институтлари олимлари лекция ўқимоқдалар. Фан кандидатларидан Ш. Алимов, Қ. Мўминов ва бошқалар ўзларининг сермазмун лекция-суҳбатлари билан абитуриентларни мамнун қилмоқдалар.

Билимлар уйи дирекцияси биринчи июлдан бошлаб, 30 июлгача оммавий поток лекцияларни ташкил қилади.

ЮНУСОБОД АВТОВОКЗАЛИ

Юнусобод посёлкасида шаҳарлараро автовокзал ташкил қилинди. Бу ердан Фрунзе, Олмаота, Чимкент, Талас, Жамбул шаҳарларига автобуслар қатнай бошлади.

Кейинчалик, бу ерда катта автовокзал биноси қурилади. У ишга тушгач, Ўрта Осиёнинг деярли барча шаҳарларига автобус қатнови йўлга қўйилади.

«Ташгипрогор» институтида вокзал лойиҳасини тузишга киришилди.

ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР

Бутуниттифоқ «Гипроторг» лойиҳа институтининг Тошкентдаги Ўрта Осиё филиали коллективи шаҳримизда яқин келажакда бунёд этиладиган бир қанча савдо объектлари: магазинлар, кафе ва ресторанларнинг лойиҳаларини тайёрлади. Шулардан бири Ҳамза районида бунёд этиладиган «Узторгодежда»нинг марказий базасидир.

СУРАТДА: бўлажак базанинг кўргазма залларидан бири.

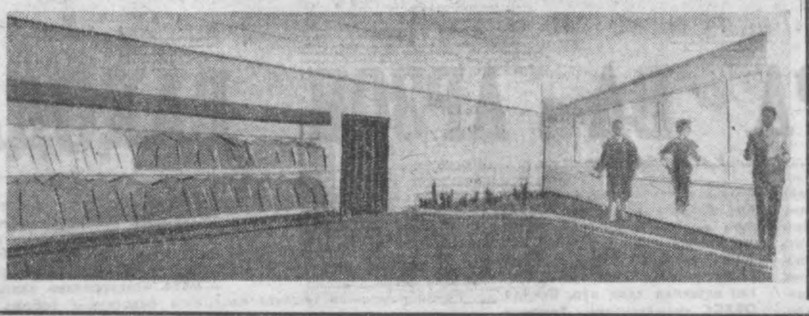

ЙИЛИГА 50 МИЛЛИОН ҒИШТ

Бугун

1-ғишт заводида 35 минг дона аъло сифатли ғишт тайёрланди. Ғишт ортилган машиналар карвони «Главташкентстрой» қурилиш трестларига йўл олди.

Илгари заводда кунига 30—40 минг дона ғишт тайёрланарди. Қўл меҳнатининг асосий қисми механизмлар зиммасига юклатилганлиги туфайли унумдорлик кўтарилди, сифат яхшиланди.

Ўтган йили завод коллективи 43 миллион ғишт тайёрлаган бўлса, бу йил 50 миллионга етказилади.

ОБ-ҲАВО

Бугун Тошкентда термометр 36 даража иссиқ бўлганлигини кўрсатди.

Бугун кечаси 18—20 даража иссиқ бўлади. Ҳаво бироз булутли бўлсада ёғингарчилик бўлмайди. Шимоли-шарқдан секундига 5—10 метр тезлик билан шамол эсади.

Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитетида

Кун иссиқ бўлганида...

«Чайка» ва Навоий номидаги кинотеатрлар бир-бирига асло ўхшамайди. Унинг биринчиси янги, замонавий бинога, бошқаси эса эски, пастқам бинога жойлашган. Лекин уларнинг ҳар иккисини бирлаштириб турадиган бир умумийлик бор. У ҳам бўлса томошабинлар тўғрисида ғамхўрлик қилмасликдир. Кинотеатрларда етарли қулайликлар мавжуд эмас, вентиляция ёмон ишлайди, ҳожатхоналар антисанитария ҳолатидадир. «Восток», «Ташсовет 50 йиллиги», «Ўзбекистон 25 йиллиги» кинотеатрларида текшириш ўтказилган чоғда томошабинларга ёмон муносабатда бўлиш ҳоллари аниқланди. Бу кинотеатрлардаги санитария аҳволи ҳозирги замон талабларига жавоб бермайди.

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича шаҳар штабининг кеча бўлиб ўтган йиғилишида кинотеатрларнинг раҳбарлари ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети кинолаштириш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Файзиев эътибори ана шунга жалб этилди. Бир ҳафта муддат ичида хоналарда ва ҳожатхоналарда озодагарчиликни йўлга қўйиш, июль ойида эса белгиланган ремонт ишларини бажариш, вентиляторлар ишини йўлга қўйиш таклиф этилди.

Штаб йиғилишида истироҳат боғларининг иши ҳақидаги масала ҳам тингланди. «Победа» маданият ва истироҳат боғида дам олувчилар тўғрисида етарли ғамхўрлик кўрсатиляпти. Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғидаги (директори ўртоқ Тешабоев) аҳвол кишини ташвишлантиради. Бу боғ ёзги мавсумга умуман тайёргарликсиз келган. Чилонзордаги комсомол паркида ҳам иш кўнгилдагидек эмас. Шаҳримизда жазирама иссиқ кунлар бошланган бир чоғда ана шундай хўжасизлик ҳоллари билан асло муроса қилиб бўлмайди. Шаҳарликларга нормал дам олишлари учун ҳамма шароитларни яратиш лозим.

КПСС аъзоси Владимир Николаев «Гидрометприбор» заводининг пешқадам йиғувчи слесарларидан бири. У 16 йилдан бери шу корхонада ибратли меҳнат қилаётир.

СУРАТДА: В. Николаев. М. Нуриддинов фотолари.

КИНО БАЙРАМИ

Пойтахтдаги А. С. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида «Қаҳрамон совет халқига шон-шарафлар!» шиори остида кино байрами ўтказишга тараддуд кўрилмоқда.

Боғнинг 4 бурчагида кино аппаратлари ўрнатилади. КПСС XXIV съездининг очилиши ва иш кунлари тўғрисида, ўзбекистонлик съезд делегатлари ҳақида ҳужжатли фильмлар намойиш қилинади.

Шунингдек, кино байрамида «Ҳалокат» бадиий фильми ҳам кўрсатилади.

— 27 июнда бўладиган кино байрамини ўтказишдан мақсад,— дейди мухбиримизга шаҳар кинолаштириш бўлимининг бошлиғи Ш. Файзиев — қаҳрамон совет халқининг меҳнатда эришган ва эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилишдир. Ўша куни шаҳарликлар ўндан зиёд бадиий ва ҳужжатли фильмларни кўришлари, турли мавзуларга бағишланган лекцияларни тинглашлари мумкин.

ТЎРТИНЧИ ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Зарбдор бинокорлар — КПСС сафига

Трест партия комитети қурилиш объектларида фидокорона меҳнат қилиб келаётган илғор бинокорлар ҳисобига коммунистлар сафини кенгайтириб боришга катта эътибор билан қарамоқда.

Йил бошидан буён меҳнатда ва жамоат ишларида ўзини кўрсатган бунёдкорлардан ўндан ортиқ киши партия аъзолигига ва кандидатлигига қабул қилинди. Коммунист деган муқаддас номга эга бўлганлар орасида илғор бинокорлардан С. Султонов, Т. Обилов, Н. Кисилев, Г. Бегижонов, Ф. Сахин, В. Ушаков ва бошқалар бор. Яна уч нафар меҳнат зарбдори яқин кунларда шонли партиямиз сафига қабул қилинади.

Лекция ва суҳбатлар

Шонли Коммунистик партиямиз XXIV съезди материалларини чуқурроқ ўрганишга трестнинг барча қурилиш участкаларида ишлаётган қурувчилар орасида катта эҳтиёж туғилди. Буни эътиборга олган партия комитети съезд ҳужжатларини бунёдкорлар ўртасида кенг пропаганда қилишни намунали йўлга қўйди. Бу ишга энг яхши пропагандистлар, агитатор, сиёсий ахборотчилар жалб этилди. Ташвиқотчиларнинг куч-ғайрати билан сўнгги бир ой давомида бинокорлар учун 20 дан ортиқ лекция ва суҳбатлар уюштирилди. Тарғиботчилардан Носиров, Тожибоев, Орифхонов, Бегижонов ва бошқаларнинг ҳар бир чиқишини бинокорлар зўр мамнуният билан кутиб олишмоқда.

Бинокорлар ўқишмоқда

Трест партия комитети қошида йил давомида учта бошланғич, тўртта марксизм-ленинизм асослари мактаблари, ҳамда қурилишда конкрет экономикани ўрганувчи назарий семинар мунтазам ишлади. Бу мактаблар ва семинарда 200 дан ортиқ коммунист ва партиясиз активлар ўз сиёсий онгларини ошириб, билимларини мустаҳкамлашди. Трест бошқармаларида ишлаётган элликдан ортиқ бинокор эса кечки олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг талабаларидир.

Ҳадемай, трестда ташкил этилган саккизта халқ сиёсий мактаблари ўз ишини бошлайди. Бу мактабларнинг тингловчилари энг яхши пропагандистлар раҳбарлигида КПСС XXIV съезди материалларини пухта ўрганадилар.

Мукофот муборак!

Катта муваффақиятлар билан якунланган ўтган беш йилликда трест бунёдкорлари ҳам фидокорона меҳнат қилишди. Улар пойтахтимизда қад кўтарган иморатларни барпо этишда салмоқли ҳисса қўшдилар.

Трест қурувчиларидан 300 га яқини орден, медаль, Фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди. Жумладан, бир киши Ленин ордени, тўрт қурувчи Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки бинокор Октябрь революцияси, 6 киши «Ҳурмат белгиси» орденларини олиш бахтига муяссар бўлишди. Мукофотланганлар орасида 59 киши коммунистлардир.

Планетамиз янгиликлари

ЧИЛИ ЁШЛАРИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

САНТЬЯГО. Чили Коммунистик Ёшлар Союзи Халқ ҳукумати, Сальвадор Альенде ўтказаётган тадбирларнинг муваффақиятини таъминлаш учун бор кучини сарфлайди, деди Чили Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг бош секретари Гладис Марин Союзнинг 9-миллий конференциясида нутқ сўзлаб.

«Собиқ Ички ишлар министри П. Суховичнинг ўлдирилиши муносабати билан мамлакатда кескин аҳвол рўй берган шу кунларда Чили ёшлари олдида турган вазифалар, деб таъкидлади Гладис Марин, аввалдагига нисбатан янада мураккаблашди, янада жиддийлашди.

(ТАСС.)

ТИНЧЛИК УЧУН, ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ

ПРАГА. Чешски-Крумлов шаҳрида «ЧССР ёшлари тинчлик учун, Европа хавфсизлиги учун, урушга, фашизмга, Ғарбий Германия реваншизми ва милитаризмга қарши курашда бошқа социалистик мамлакатларнинг ёшлари ва Европанинг прогрессив ёшлари билан бирга» мавзуида халқаро семинар бўлиб ўтди. Семинарда Жаҳон демократик ёшлар федерацияси ва халқаро студентлар союзи делегациялари, шунингдек, Австрия, Болгария, Финляндия, Франция, Германия Демократик Республикаси, Германия Федератив Республикаси, Венгрия, Италия, Польша, Румыния ва Совет Иттифоқининг ёшлар ва студентлар ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

(ТАСС).

ИСПАНИЯДА ҚАМОҚҚА ОЛИШЛАР

МАДРИД. Полиция билан «жамоат тартиби» кучлари ўтган йилнинг 14 декабридан шу йилнинг 14 июнигача бутун Испанияни «элак-элак» қилиб чиққанлиги натижасида 2.066 киши қамоққа олинди. Маълумки, Испания ҳукуматининг қарорига мувофиқ ана шу давр ичида бутун мамлакат территориясида конституциянинг 18-моддаси бекор қилинган эди. Ана шундан фойдаланиб полиция мамлакатдаги ички сиёсатдан норози эканлигини билдирган кишиларни қамоққа олаверди.

(ТАСС).

Будапешт аҳолисининг сони 2 миллион кишига яқинлашди.

СУРАТДА: чиройли уйлар пойтахтнинг ишчи шаҳарчаси Уйпалотнинг қиёфасини ўзгартирмоқда. МТИ—ТАСС фотоси.

Тошкентдаги «Газаппарат» заводининг меҳнат аҳли тўққизинчи беш йиллик топшириқларини тўрт ярим йилда адо этишга аҳд қилиб фидокорона меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: корхонада 20 йилдан буён баракали меҳнат қилаётган пешқадам токарлардан Таня Петрова билан Вера Крутова. Улар беш йилликни уч ярим йилда бажаришга аҳд қилишган.

М. Нуриддинов фотоси.

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

Меҳнат жангчилари

Коммунистлар авангард кишилар. Улар қайси корхона ёки ташкилотда ишлашмасин, ўша ернинг байроқдори бўладилар.

Коммунистлар ҳар қандай қийинчиликдан қўрқмайдилар. Тарихга назар ташлаб, биргина Улуғ Ватан урушини эслайлик. «Коммунист бўлиб жангга кирмоқчиман». Бу сўзлар ҳар бир совет солдатининг шиори ва орзуси бўлган эди. Улар ҳалок бўлганларида ҳам «Коммунистларча ҳалок бўляпман» деб жон берган эдилар.

Коммунистлар толмас билак бўлишади. Шу кунги, қайноқ ҳаётимизда биз билан бир сафда қадам ташлаётган ҳар бир коммунистни кўз олдимизга келтирайлик. Уларнинг улкан меҳнатини, яратувчилик қобилиятини, ижодий жасоратини тасаввур қилайлик. Фикримизнинг исботи учун, мана бир мисол. Тошкентда асбобсозлик заводи бор. Бу корхонада толмай меҳнат қилаётган ҳар бир коммунист ҳақида батафсил ҳикоя қилиш қийин. Шунинг учун ҳам, биз биргина цех коммунистлари тўғрисида тўхталиб ўтмоқчимиз. Бу ерда 55 киши ишлайди. Ҳаммаси бўлиб 4 нафар коммунист бор. Уларнинг касби, бажарадиган иши ҳар хил. Татьяна Ивановна Никонова,—сверловкачи, Клава Савина—шлиповкачи, Абиббулла Небиев—йиғувчи, Ҳамид Носиров чархловчи бўлиб ишлайди. Уларнинг ҳар бири «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган фахрли номга сазовор бўлишган. Янги беш йилликда завод бўйича ташкил қилинган кўчма Қизил байроқ 2 марта кенг истеъмол буюмлари цехига берилган. Байроқ ҳозир ҳам шу цехда. «Энди, байроқни ҳамиша қўлда сақлаб қолишга ҳаракат қиламиз», дейди цехнинг ҳар бир ишчиси. Бунинг учун ҳамма имконият бор. Цех коллективи йил сайин сурункасига ойлик, квартал ва йиллик планларини мунтазам бажариб келади. Сўнгги йил ичида план бажарилмай қолган бирор ой ҳам бўлмади. Коллектив бирбири билан аҳил ва меҳрибон. Худди бир оила фарзандларидек. Коммунист Ҳ. Носиров иш устида фавқулодда ҳодиса рўй бериб, касалхонага тушиб қолди. Хўш, энди унинг ишини ким бажаради? Цех парторги Клава Савина бошлиқ коммунистлар ўз зиммаларига олишди бу ишни ҳам. Ҳар куни бир соатдан ортиқча ишлашга қарор қилинди. Бемордан ва унинг оиласидан мунтазам хабардор бўлиб турилди.

Хаёлимни қорачадан келган, ўрта бўйли, 35 ёшлар чамасидаги йигитнинг чаққон ҳаракати ўзига тортди. У моҳирлик билан улкан станокни бошқаради. Танишдик. Юқорида айтиб ўтганимиз Ҳамид Носиров шу йигит экан. У етти йилдан буён заводда ишлайди. Устози, ҳозир пенсионер Абдуҳамид Мўминовнинг номини ҳурмат билан эслайди. Ҳамид Ленин юбилейи медалининг соҳиби. У бир қанча фахрий ёрлиқларни олишга сазовор бўлган. Булар орасида СССР станок қурилиш ва асбобсозлик саноати министрлигининг Фахрий ёрлиғи ҳам бор.

Ҳамид суҳбат орасида қўлимга бир хат тутқазди. Ўқидим: «Ҳурматли Ҳамид ака. Сизга миннатдорчилигимни қандай изҳор қилсам экан. Раҳмат. Сиз мени меҳнатга ўргатдингиз. Қўлимдан етаклаб заводга олиб келдингиз. Оҳ, ўша кундаги менинг ҳаяжонимни сезсангиз эди. Ахир, ишчи деган фахрли номга сазовор бўлишдан ҳам ортиқ бахт борми? Ҳамид ака, менга станок бошқаришни ўргатган Сиз, менга устозлик қилган ҳам Сиз. Бунинг учун Сизга қайтақайта раҳмат айтсам ҳам оз. Ҳозир мен армия сафида хизмат қиляпман. Ишонинг, ҳеч қачон жонажон заводимга ва унинг аҳил коллективи номига доғ туширмай хизмат қилишга ҳаракат қиламан.

Шогирдлик саломи билан, укангиз Бахтиёр Эгамбердиев».

Хат мени тўлқинлантириб юборди. Ҳамидга бўлган меҳрим ортиб кетди. Шундай бўлиши ҳам табиий. Ахир у коммунист-ку!

Заводда Т. Никонованинг ҳам, А. Набиевнинг ҳам ва К. Савинанинг ҳам шогирдлари кўплаб топилади. Уларнинг номига узоқ-яқиндаги шогирдлардан кўплаб хатлар келиб туради. Мен шулардан бирини мисол қилиб келтирдим, холос.

Ҳозирги вақтда цех коммунистлари завод коллективи билан бир қаторда КПСС XXIV съезди тарихий ҳужжатларини чуқур ўрганиш ва уни омма ўртасида кенг пропаганда қилиш иши билан шуғулланяптилар. Съезд материалларининг моҳияти ва аҳамияти ҳамда унинг илҳомбахш, сафарбарлик кучи ҳар бир коммунистнинг ақли ва дилига чуқур етиб боряпти.

— Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумини цехимиз коммунистлари зўр қизиқиш билан кузатиб бордилар, — дейди биз билан суҳбатда цех партия ташкилотининг секретари Клава Савина, — Пленумда кўрилган асосий масала «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг матбуотда эълон қилинган докладини мароқ билан ўқиб чиқдик. Айниқса, докладдаги «Партия ташкилоти коммунистнинг коллектив ва содиқ дўсти, билимдон маслаҳатчиси, тажрибали устози ва талабчан тарбиячисидир», деган сўзлар биз коммунистлар учун йўлчи юлдуздир.

Қ. МАҲМУДЖОНОВ.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг қўшма рейди

КЎТАРА ВА АРЗОН БАҲОДА

Октябрь бозорида ҳаёт қайнайди. Одамлар оқимининг кети узилмайди. Узундан-узоқ чўзилиб кетган қатор савдо тахталари турли-туман сабзавот ва мевалар билан лиқ тўла. Бу юклар хусусий кишилар томонидан сотилмоқда. Савдо қилаётган кишиларнинг кўпчилигини колхозчилар ташкил этади. Улар ўз томорқаларида етиштирилган олма, картошка помидор, бодринг, карам сингари маҳсулотларни бозорга келтиришган.

Лекин бу ерда савдогарлар ҳам йўқ эмас. Улар колхозчиларнинг пешона тери билан етиштирган маҳсулотларини кўтара ва арзон баҳода сотиб олиб, харидорларга юқори нархда пуллаш мақсадида юришибди.

Анвар Умаров 21 июнь куни Октябрь бозорига барвақт етиб келди. Унинг мақсади бировлар меҳнати ҳисобига чўнтагини қаппайтириш. Бироқ у ниятига етолмади. Анвар 40 килограмм помидорни арзон баҳода сотиб олиб харидорларга уч баравар ортиғи билан пуллаётганда қўлга тушди. Собир Раҳимов район ОБХСС хизматчилари томонидан текшириб кўрилганда Анвар 5-таксомотор паркида шофер эканлиги маълум бўлди.

Анвар Умаров учун савдогарлик иккинчи касб. Хўш, бу савдогарнинг ишлаб чиқаришдаги таржимаи ҳоли қандай? Биз бу савол билан Анвар ишлаётган парк директори Анатолий Викторович Бадзинга мурожаат қилдик.

— Анвар Усмонов паркимиздаги энг ёмон шофёрлардан бири, — дейди у,— бир неча бор меҳнат интизомини бузган. Масалан, 1970 йили пассажирлардан ортиқча ҳақ олганлиги учун қаттиқ хайфсан берилган. Ўша йили яна бир қатоси учун иккинчи марта хайфсан берилди. 1971 йили январь ойида эса пассажирларга хизмат қилишдан бош тортганлиги учун яна хайфсан эълон қилинди. Ҳозир Анвар Усмонов бир неча кундан бери ишга келмаяпти. Бунинг сабаби учун у қўлидаги касаллик қоғозини кўрсатмоқда.

Парк дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари коллектив шаънига доғ тушираётган бундай шахсларга қарши курашни кучайтириши керак. Ана шундагина А. Умаров сингари меҳнат интизомини бузувчиларга ўрин қолмайди.

Бахтга қарши савдогарликни ўзига иккинчи касб қилиб олган кишилар ҳали кўп. Яқинда ОБХСС хизматчилари Тошкент халқ хўжалик институтининг бешинчи курс студенти А. Саидхўжаевни 95 килограмм бодрингни арзон баҳода харид қилиб олаётганида қўлга туширдилар. Текшириш натижасида у бу бодрингларни қиммат баҳода пулламоқчи эканлиги исботланди. Худди шундай «операция» устида Марғилон нон заводининг ишчиси А. Ҳожиматов 45 килограмм помидор билан қўлга тушди. «Ташкенткабель» заводининг 8-цехи ишчиси А. Убайдуллаев ҳам колхозчилар олиб келган молларни кўтара харид қилаётганда ушланди.

> ◆ САВДОГАРЛИК — УНИНГ ИККИНЧИ КАСБИ ◆ ЖАМОАТЧИЛИК — КАТТА КУЧ ◆ ТАРБИЯВИЙ ИШНИНГ МУҲИМ ПРОБЛЕМАСИ ◆ КОМИССИОН ТАЙЕРЛОВ ПУНКТЛАРИ КЕРАК.

Бу мисоллар юқорида қайд қилинган корхоналарда меҳнат интизоми сусайтириб юборилганлиги ва таълим-тарбиявий иш диққат марказидан четда қолаётганлигини ҳам исботлайди. Номлари тилга олинган шахсларнинг ҳаммаси ўзларининг ишлари ва ўқишларига мунтазам қатнашмасликлари, уларнинг хулқидан кўриниб турибди. Наҳот шуни била туриб бу корхоналарнинг раҳбарлари қўл қовуштириб ўтирсалар.

Савдогарлар орасида ҳеч қаерда фойдали меҳнат билан шуғулланмайдиган шахслар ҳам учрайди. Масалан, Л. Ёқубова Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда истиқомат қилади. Лекин у кўпинча Октябрь бозорида савдогарчилик билан машғул. Шунингдек, Тошкент шаҳар Кисловодск кўчасининг 8-линиясидаги 15-уйда яшовчи 48 ёшли Р. Холмуҳамедов ҳам ҳеч қаерда ишламайди. ОБХСС хизматчилари уни 45 килограмм олмани арзон баҳода олиб қимматга пуллаётганида қўлга туширдилар.

Шаҳримиздаги бошқа бозорлар ҳам савдогарлардан холи эмас, албатта. Бироқ уларга қарши олиб борилаётган кураш кишини қаноатлантирмайди. Биргина милиция хизматчилари ёрдамида савдогарларни бутунлай тугатиб юбориш мумкин эмас. Бу ишда жамоатчилик актив хизмат қилиши лозим.

Район комсомол ташкилотлари ҳам бу муҳим ишдан ташқарида қолмасликлари керак. Бизнингча, савдогарчиликка қарши курашга корхона, ташкилот, комсомол комитети активларини ҳам жалб этиш мақсадга мувофиқ. Халқ контролёрлари ва дружиначилари ҳам катта ёрдам кўрсатишлари керак.

Савдогарчиликка қарши курашда бозор хизматчиларининг роли кўринмайди. Уларга бозор беш қўлдек маълум. Шундай экан, наҳот улар кимлар ўз томорқасига эга бўлмай туриб олди-сотди билан шуғулланаётганлигини билишмаса. Ҳозир кўпгина бозорлар маъмурияти томонидан доимий савдогарчилик билан шуғулланувчи шахслар рўйхати ўрганилмоқда. Бу рўйхат асосидаги текшириш ва анализлар милиция органларига топширилади. Бироқ, бу метод билан ишлаш ҳам кишини қониқтирмайди. Узоқ давом этадиган бу иш жараёни савдогарлар учун фойдадан холи эмас.

Очиғини айтганда бозор хизматчилари савдогарчиликка бармоқ орасидан қарашяпти. Улар бу иш билан фақатгина милиция органлари шуғулланишлари керак деб ўйлайдилар. Бундай ҳол сабзавот ва мева маҳсулотлари харид қилиш баҳосининг тобора ошиб кетишига олиб келмоқда. Натижада харидорларга жабр бўляпти.

Сабзавот ва мева маҳсулотлари олиб-сотишни кўпайиб бораётганлигининг яна бир сабаби — бозорларда комиссион тайёрлов пунктларининг йўқлигидир. Колхозчилар томонидан келтирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва уни шаҳар кооперацияси савдо магазинлари орқали харидорларга сотиш ана шундай комиссион тайёрлов пунктларининг муҳим вазифаси бўлиши керак. Ана шундай қилингандагина олиб-сотарларга иш қолмайди. Бироқ негадир «Ўзбекбирлашув» бундай пунктларни ташкил этиш ишига шошилмаяпти.

Сабзавот ва меваларни олиб сотишга қарши кескин кураш олиб бориш учун барча куч ва имкониятларни тўла ишга солиш лозим.

З. РИХСИЕВ,
милиция подполковниги,
А. РОЗИҚОВ,
Д. МАНСУРОВ,
милиция капитанлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг хизматчилари.

Я. МОРДУХАЕВ,
пенсионер.

М. КОМИЛЖОНОВ,
«Тошкент оқшоми» газетасининг махсус мухбири.

А. ХАТАМОВ,
«Вечерний Ташкент» газетасининг махсус мухбири.

Планетамиз янгиликлари

ТИНДУФДАГИ ЯРМАРКА

Биз Тиндуфга бораётганимизда аста одимлаб бораётган туялар карвонини ҳамда бортига уйиб юк ортилган катта юк машиналарини қувиб ўтдик. Жазоирнинг Саҳрои кабирнинг ичкарисида жойлашган бу шаҳри одатдагидан гавжум эди. Гап шундаки, Тиндуф шу кунларда навбатдаги муггар—Саҳрои кабирнинг ўзига хос ярмаркаси ўтаётган жой бўлиб қолди.

Муггар берберчадан таржима қилганда «учрашув» деган маънони билдиради. Бу сўз Марказий ва Ғарбий Саҳрои кабирнинг аҳолисига қадимдан маълум. Узоқ асрлар давомида Тиндуф муҳим карвон йўлларининг кесишадиган жойи эди, бу уни муггарлар жойига айлантирди.

Бир неча йил бурун Жазоир ҳукумати эски анъанани қайта тирилтиришга қарор қилди. Эндиликда ҳар йили Тиндуфда ярмарка ўтказилмоқда.

Муггарда биринчи бўлган киши (биз бу ерга биринчи келган совет журналистлари эдик) сершовқин тўданинг гўзаллиги, шарқ бозорининг ўзига хос жозибасини дарҳол пайқайди. Палаткаларда, павильонларда ва дўконларда савдо авжида. Соявонлар остида ерга турли-туман товарлар: шойи рўмоллар, кийимлар, гиламлар, сандаллар, қуёшда ярқирайдиган катта мис чойнаклар ёйиб ташланган. Бу ерда нейлон кўйлакларни, транзисторни, фотоаппаратларни, улар орасида бизнинг «зенит»ларимизни ҳам кўриш мумкин.

Ҳозирги муггар, илгаригиларидан Жазоирнинг 22 миллий жамияти ва давлат компанияси ўз товарларини кенг намойиш қилганлиги билан фарқланади. Улар ярмаркага келганлар учун турли товарларнинг кўтара савдосини ташкил қилишди. Бундан ташқари Тиндуфда Марокашдан, Мавританиядан, Мали, Нигера, Ливия, Тога ва Мадагаскардан — жами бўлиб 2 минг киши келди.

Маҳаллий жамоат вакилларининг таъкидлашича, тиндуф ва унинг атрофидаги областлар учун ярмарка катта воқеадир. Анъанавий иқтисодий алоқаларнинг мустаҳкамланганлиги бу олис районни тараққий эттиришга ёрдам беради.

Ю. ЗИНИН,
АПН махсус мухбири.
Тиндуф—Жазоир.

СОВЕТ ЭЛЧИХОНАСИДА КОНЦЕРТ

БЕРЛИН. Дипломатик корпус оқсоқоли, СССРнинг ГДРдаги элчиси П. А. Абрасимовнинг таклифига биноан совет санъати усталари 21 июнь кечқурин ГДРдаги СССР элчихонасида катта концерт қўйиб бердилар. Концерт программаси Германия Бирлашган Социалистик партиясининг куни кеча тамом бўлган VIII съездига бағишланди. Концертда Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, ГДР нинг бошқа раҳбар арбоблари, жамоатчилик вакиллари ҳозир бўлдилар.

Концерт зўр муваффақият билан ўтди. (ТАСС).

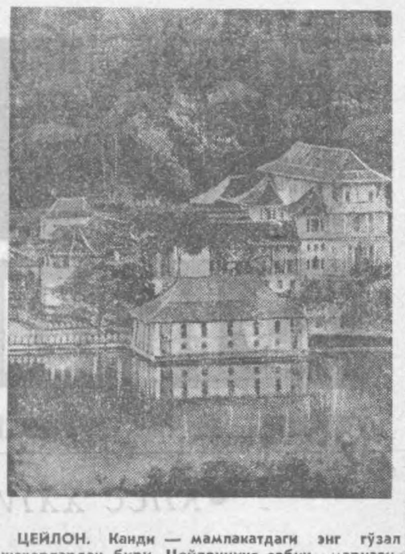

ЦЕЙЛОН. Канди — мамлакатдаги энг гўзал шаҳарлардан бири, Цейлоннинг собиқ марказидир. Бу шаҳар оролдаги тоғлар орасида жойлашган.

Ҳозир Канди Цейлоннинг табиий жиҳатдан энг бой вилоятининг иқтисодий ва маданий марказидир. XVIII асрга оид кўпгина эҳром ва монастирлар жаҳондаги барча зиёратчиларни ўзига тортади. Мамлакатда мустақиллик эълон қилингандан сўнг шаҳар чеккасида университетга асос солинди. Ҳозир Канди университетида 3 мингга яқин студент, жумладан Осиёдаги бошқа мамлакатлардан келган студентлар таълим олмоқда.

СУРАТДА: Канди шаҳрининг районларидан бири.

В. Рогов фотоси, АПН.

Ҳиндистон ҳукуматининг илтимосига биноан

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукуматининг таклифига биноан. Совет Иттифоқи ҳозирги вақтда Ҳиндистон территориясида турган шарқий покистонлик қочоқлар проблемасини ҳал этишда ёрдам кўрсатиш учун «АН-12» транспорт самолётларини юборди. Қочоқларни озиқ-овқат, дори-дармон ва кийим-кечак билан таъминлаш проблемасини енгиллаштирмоқ учун Ҳиндистон ҳукумати қочоқларни Ғарбий Бенгалия штатидан мамлакатнинг бошқа районларига юборяпти. Совет Иттифоқининг Ҳиндистонга келган иккита «АН-12» самолёти Калькутта шаҳридан Мадҳия прадеш штатидаги Райпур шаҳрига дастлабки қатновларни бошлаб юборди. Мураккаб метеорология шароитларига қарамай совет самолётларининг экипажлари ўз олдиларига қўйилган вазифаларни яхши уддалаяптилар. Маҳаллий матбуотнинг таъкидлаб ёзишича, совет учувчиларининг фидокорона меҳнати Ҳиндистон маъмурлари билан кенг жамоатчиликнинг таҳсинларига сазовор бўлмоқда.

(ТАСС).

БОЛИВИЯДА ФАВҚУЛОДДА ҲОЛАТ

ЛОНДОН. Рейтер агентлигининг мухбири Ла-Пасдан хабар беради: Боливия ташқи ишлар министри хавфсизлик органлари президент Хуан Хосе Торрес ҳукуматини ағдаришга қаратилган ўнг кучлар фитнасини фош қилганлиги муносабати билан мамлакатда фавқулодда ҳолат жорий этилганлигини эълон қилди. (ТАСС).

Халқаро фельетон

ШЕКСПИР ҲАҚИДА ЯНГИЛИК

ШЕКСПИРнинг қўлёзмалари орасида ҳали дунё юзини кўрмаган янги асари топилиб қолди. Асар Вьетнамга бағишланган. Ҳайрон қоларли сенсациями? Ҳа, воқеадан хабардор бўлмаганлар учун чиндан ҳам бу гап ғалати туюлади.

Шекспир бу асари устида уч йил ишлаган. Бир олам пул сарфлаган. Лекин асар тайёр бўлганидан кейин, уни эълон қилиш мумкин эмаслигига тушунган. Айтишларича, вазият ўзгариб кетган эмиш. Шундан кейин ёзувчи бу асарни одамлар анчадан кейингина тушунишига ақли етиб, уни яшириб қўйган дейишади.

Наҳотки? Шекспирни одамлар тушунмаслиги мумкинми? Шекспирнинг асарини яшириб қўйиб бўлармишми?

Бундан бир неча ой илгари шекспиршунослар ёзувчининг янги асари топилди, деб шовқин-сурон солишди.

Бу соҳага қизиққанлардан бири «асар ҳеч нимага ярамайди, ҳалиям бўлса ёпиғлиқ қозон ёпиғлиғича қолаверсин» деб газетада ёзиб чиқди. Ҳа, худди шундоқ деб ёзди. Қаранг, Шекспир ҳақида шундай гаплар айтиб бўлармишми?

Албатта, бу гаплардан кейин кишида шубҳа туғилади. Балки, Шекспир чиндан ҳам қандайдир бир ҳукуматни танқид қилиб қўйгандир. Балки асарлари орасида шу руҳдаги гап учраб қолар.

Йўқ, ҳечам бундай эмас. Аксинча, Шекспир ҳукумат ёнини олиб турибди. Ҳукуматнинг ҳар бир сўзини, ҳар қандай фикрини қувватлаб чиқяпти. Худди шунинг учун ҳам одамлар мени тушунмаслиги мумкин асаримни ўқимай қўйиши мумкин, деган бўлиши керак. Ундай бўлса Шекспирнинг ҳимояси ҳокимиятга фойдадан кўра кўпроқ зарар келтиради деган гап қаёқдан чиқди.

Шекспирнинг янги топилган асари Вьетнам ҳақида. Номи ҳам «Вьетнам, Вьетнам!» деб аталади. Тўғри, бу асар сценарийсини унинг ўзи ёзмаган, фильмга режиссёрлик ҳам қилмаган. Лекин бу ишларнинг барчасини Қўшма Штатлар информация агентлигининг бошлиғи Фрэнк Шекспир бажарган. Бу вазифа худди шу кишига топширилган эди. Фильмни яратишдан кузатилган мақсад Америка Вьетнамда ифлос агрессив уруш эмас, адолатли, ҳимоя урушини олиб боряпти, деган фикрни жаҳонга исботлаб бериш эди. Мақсад Вьетнамда юрган Америка солдатларини аҳоли жон-жон деб кутиб олади дейиш, Вашингтон сиёсати эса ягона ва энг тўғри сиёсатдир, деб таъкидлаш эди. Фильм шу фикр асосида қурилди.

Энди кўрибсизки, Шекспирнинг бу асари эълон қилинмасин деган қарорга келиб қолишди. Америка пропагандасининг баъзи мутахассислари фильм фойда эмас, эксинча зарар келтиради, деган қарорга келишди.

Энди рўй берган воқеа ҳамда вазиятни ўйлаб кўринг. Шундай қилиб Шекспир ҳукуматни, унинг сиёсатини бутунлай қўллаб-қувватлади. Ҳукумат эса қўйсангчи, бизни ҳимоя қилиб одамларнинг ғашига тегишнинг нима кераги бор деб турибди. Бунақа пайтда, яхшиси, бировларнинг ғашига тегмай индамай тураверш керак. Нега деганда сайлов яқинлашиб қолди. Яна тинчлик ҳақида гап-сўзлар бўладиганга ўхшаб турибди.

Ғалати-я, Америка ҳукумати бировлар ўзининг сиёсатини ёқлашидан ҳам қўрқиб қолса?!

Газеталарнинг хабар қилишича, Фрэнк Шекспирнинг дунё юзини кўрмаган асари ана шундай воқеаларни бошидан кечирди. Газета ходимларидан биттаси, эс-хуши жойидароғи бўлса керак, шундай дебди. «Нима бўпти, ҳозир эълон қилмасак, 1981 йили ёки, борингки, 1999 йили эълон қиламиз. Ҳозир туғилмаган болалар тарихни билиб оладилар».

Рост, газетанинг бу ходими тўғри айтади. Келажак авлод АҚШ тарихидаги шармандали саҳифаларни диққат билан ўрганади. Шу маънода айтганда, авлодлар тарихни жонлантириб берган Фрэнк Шекспирдан ҳарқалай миннатдор бўлса керак.

Генрих БОРОВИК,
АПН мухбири.
Нью-Йорк.
(Телефон орқали).

АФРИКА БИРЛИГИ ТАШКИЛОТИНИНГ АССАМБЛЕЯСИДА

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС махсус мухбири).

Африка бирлиги Ташкилоти давлатлар ва ҳукуматлар бошлиқларининг VIII ассамблеяси очилишида раислик қилган Замбия президенти К. Каунда ассамблея номига СССР министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиндан табрикнома келганлигини, бу табрикнома ассамблея делегатларига тарқатилишини делегатларга маълум қилди.

Каунда ассамблея номига Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тандан ҳам мактуб олинганлигини, шу мактубда у Африка Бирлиги Ташкилотининг бирлиги муҳимлигини таъкидлаганлигини ва ассамблея ишига муваффақият тилаганлигини айтди.

Биринчи иш куни давомида сўзга чиққан Эфиопия, Судан, Сенегал, Сомали, Нигерия, Камерун ва Замбия давлатларининг бошлиқлари Африка мамлакатларининг бирлигини мустаҳкамлашга қаттиқ бел боғлаганликларини таъкидлаб ўтдилар.

Эфиопия императори Хайле Селассие 1 нинг таклифига биноан Мавритания президенти Моктар Ульд Дадда Африка Бирлиги Ташкилоти давлатлар ва ҳукуматлар бошлиқлари VIII ассамблеясининг раиси қилиб сайланди.

(ТАСС).

МОНОПОЛИЯЛАР ҲУКУМРОНЛИГИГА ҚАРШИ

БОНН. Германия Коммунистик Партияси Мюнхенда капитал монополияси ҳукмронлигига қарши ёшлар митингини уюштирди. Митингда сўзга чиққан нотиқлар ҳукмрон синфлар манфаатларини батамом ҳимоя қилувчи мамлакатдаги ҳукмрон системага қарши ГФР ёшларининг кураши тўғрисида сўзлаб бердилар. Германия Коммунистик Партияси Мюнхен ташкилотининг раиси Людвиг Хаукофер партиясини тақиқлаш тўғрисида Ғарбий Германия монополистик доиралари ўйлаб чиқарган режаларга қатъий норозилик билдирди.

(ТАСС).

СУРАТДА: Фрейталдаги (Дрезден округи) 8 Май номли юксак сифатли пўлат заводи ансамблининг қизлари. Бу Германия Демократик Республикасидаги 1200 та ҳаваскорлик рақс ансамбллари биридир.

АДН-ТАСС фотоси.

Шеъриятимизнинг бободеҳқони

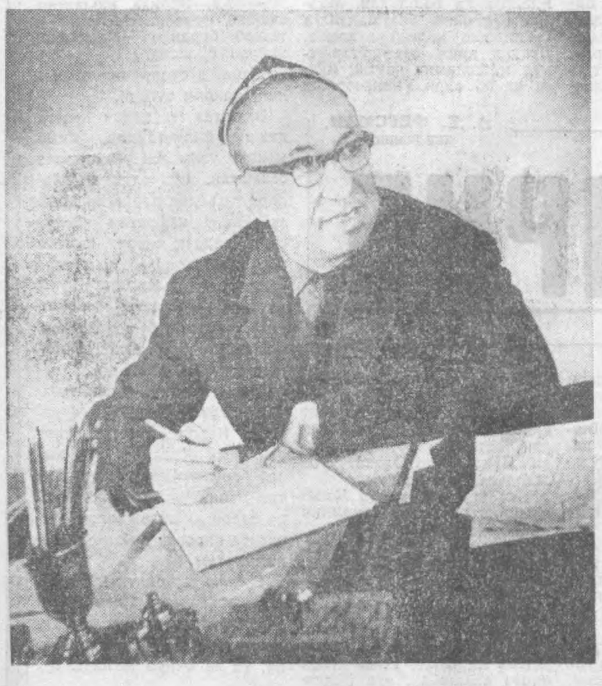

ШОИР ҲАҚИДАГИ ФИКРЛАР

Миртемир ижоди замонамизнинг қаҳрамонона руҳини, совет кишиларининг яратувчилик меҳнати ва жанг майдонларидаги фидойиликларини акс эттиради.

ОЙБЕК

Шоир Миртемирнинг олтмиш йиллигида унинг гўзал шеъриятининг унутилмас саҳифаларини такрор-такрор ўқимоқ менинг севинчимдир.

Миртемир шундай шоирларданки, унинг шеъриятининг шуҳрати халқи шуҳратини орттиради, унинг ижоди халқининг ифтихор қилишига асос беради.

РАСУЛ РИЗО
Озарбайжон халқ шоири.

Миртемирда мен, кишига узоқ вақт роҳат бахш этаолишдек муҳим, жуда муҳим ёзувчилик аломатини сездим... Миртемир бахтли куйчи, кишилар унинг поэзиясидан роҳат қиладилар.

П. А. КРУЧЕНЮК (Молдавия)

Миртемир шеърларида зўр ҳақиқат ва гўзаллик барқ уриб туради.

В. БОКОВ (РСФСР).

КЎЛ БЎЙИДА...

(СОЧМА)

Бир тўп сулув чўмилмоқда й д и. Ёпирай, кўзлари нечоғлиқ чақноқ ва фусункор. Бўйлари нечоғлиқ расо, белларн бир тутам, кўкраклари қалқигани қалқиган, балқигани балқиган...

Бир тўп сулув чўмилмоқда. Бемисол гул андомларини кумуш мавжлар жонжон деб оғушига олишади ва шодиёна чалишади. Мавжларнинг кумуш ўланлари кўл бўйлаб кўм-кўк осмонга учишади, мавжлар сулувларни беармон қучишади.

Қорасочлар, қўнғирсочлар, заркокиллар, қўйкўзлар — не-не сулувлар ўтаберсин сенинг ёнгинангдан. Сенинг кўркинг ҳаммасига ёруғлик бағишлагудек тўлғун-тўкис... Сен бугун жуда ҳам бўлакчасан, шўхсан. Сен бугун шундоғам куляпсанки...

Бир тўп сулув чўмилмоқда. Мен қумдаман, қум қучоғидаман, бошимда ўроғлик сулгим. Кўзимда кулранг кўзойнак. Кўзойнаксиз қарасам — жамолинг кўзимни тиндирмасин деб қўрқаман.

Бир тўп сулув чўмилмоқда. Янгроқ ва ғуборсиз кумуш қаҳқаҳалар тубсиз кўк тоқида жаранглаб турибди. Мавжлар беармон, зумрад мавжлар бугун бахт даврини сурибди.

Сенинг қаҳ-қаҳанг ажралиб эшитилади менга, аёвлим! Қаҳқаҳанг қўшиқдан... Кул, яйра, қулоч кер, қувон, суюклим! Сен сулувлар жамолига ёруғ сочгудай сулувсан, Кунтуғмиш!

Оқшом тоғлардан сирғалиб тушмоқда, ҳадемай тоғларнинг қораси олислаб кетади; кўлда фақат мавж... Бу кунларда бебошвоқ ел йўқ, Кўл осойишта, қирғоқ ғавғосиз...

Мана, ҳадемай кўл юзи тағин жимир-жимирга тўлиб кетди. Юлдузлар чўмилмоқда, бир-биридан сулув, бир-биридан шўх, бир-биридан нозик, ваъдакор, сеҳрли...

Мавжларда тўп-тўп юлдуз чўмилмоқда, ўртада ўн тўрткунлик тўлин ой... Мен олисдан қарадим ва ўйладим: наҳотки кундуз кўрган сулувлар кечаси тағин чўмилишмоқда. Агар шундоқ бўлса, тўлин ой тарзида юзаётган ўзинг эмасмисан, аёвлим? Шундоқ. Кечаси тўлин ойдай ёруғ ва жозибадор ҳам ўзгинангсан, аёвлим. Мен олис қирғоқдан жамолингга хумор-хумор тикиламан ва камолотнинг қаршисида эгиламан, суюклим!

Иссиққўл.

Юлдуз

(Ёш қаламкашларга атаганим)

Дарё тепасида, кўк қуббасида,
Худди арш авжида тўп инжу
дона —
Юлдуз жимиллайди тонг жилвасида,
Не юлдуз, фусункор мовий
афсона...
Жимиллайди гўё жозибали туш.
Ёки саҳар чоғи жимжима жумбоқ.
Зуваласи ёғду ё ўланчи қуш.
Ё асрий армонки, ёрқин ва уйғоқ.
Юлдуз жимиллайди, жимиллайди,
ҳей,
Гўё нур мавжида
лимиллайди, ҳей.
Жиғам йўқ-да олиб қўндира қолсам,
Жиғам бўлганда ҳам
қўндирмас эдим.
Ё учқун эмаски сўндира қолсам,
Учқун бўлганда ҳам
сўндирмас эдим.
Ёмбимас, заргарга йўндира
қолсам,
Ёмби бўлганда ҳам
йўндирмас эдим,
Ё зар соққаларни дўндира қолсам,
Соққа бўлганда ҳам
дўндирмас эди.
Юлдуз жимиллайди,
жимиллайди, ҳей.
Имлайди, имласам —
имиллайди, ҳей.
Сеҳрий ёруғликка тўлиқ
фазода,
Наҳот ўша юлдуз менга
қарашлик?
Кимнингдир суюнчи бўлур зиёда,
Кимнингдир кўнглида ловуллар
ғашлик.
Баъзан беш кўринар,
баъзида етти...
Ёруғ юлдузгинам,
умр ҳангомам бўл,
Порла, кўзларимга кўринма
митти,
Доимо баланд ён,
қибланомам бўл.
Юлдуз жимиллайди,
юлдуз жимиллар,
Имлар, мен имласам —
нечун имиллар.

Ғўрлик

Менга у кун дудоқ эмас, юзингизни тутгандингиз,
Тўқсон икки томиримга олов тушиб, титроқ тушиб.
Ўша кун мен юзингизни ўпган эдим шошиб-пишиб,
Кейин билсам — юзингизмас, ўзингизни тутгандингиз.
Ғўр бандаман... Сир уқмабман ўзингиздан, кўзингиздан,
Нега ахир силамабман сочингизни секин-секин.
Юрак санчиб, бонг урарди гўё менга: Бекин, бекин.
Бефаҳмлигим... куч олмабман пичир-пичир сўзингиздан.
Кошки эди ўша кундан юз йил танҳо йўл адашсам,
Сочингизнинг сояга бой қалин-қора ўрмонида.
Кошки эди расо юз йил қадам-қадам зина ошсам,
Ўша висол давонида, айни саҳар тумонида.
Оҳ, у бўса... Тоти қолмиш жонгинамда ҳали-ҳали...
Эслаганда яшараман, ҳовлиқаман, тутиламан,
Биламанки бу балодан балки ўлиб қутуламан...
Бали, бали! Оҳ, у бўса! Оҳ, у бўса..., яли-яли.
Ғўр бандаман..., эсиз, эсиз..., кечирилмас ғўрлик, ғўрлик,
Оҳ, мен шўрлик...

МИРТЕМИР.

ҚАЛБИГА ЖАҲОННИ СИҒДИРГАН...

Янги замоннинг янги куйчилари сифатида, 20-йилларнинг охирида адабиётга дадил кириб келган, илк асарлари биланоқ ўқувчиларда қизиқиш уйғота олган — Ғ. Ғулом, Ойбек, Ҳ. Олимжон, Уйғун каби шоирлар адабиётимизнинг келажагини, равнақини белгиладилар. Уларнинг ҳар бири ўзига хос, истеъдодининг йўналишига мос адабиётимизга янги мавзу олиб кирдилар ёки «эски» теманинг янги қиррасини, ҳеч кимга маълум бўлмаган томонини очишга эришдилар. Адабиётимизнинг «тўнғич авлоди» деб аталган бу истеъдодли қалам соҳиблари орасида Миртемир ҳам бор эди.

Шоирнинг болалик йиллари меҳнаткашни оч-яланғочликка, азоб-уқубатга маҳкум этган тузумнинг бағрида кечди. У дастлаб бобосининг, сўнгра қишлоқда очилган нўғай домла Асфандиёрнинг мактабида ўқийди. Миртемир шу пайтдаёқ тиришқоқлиги, тийраклиги билан ажралиб турарди.

У 1921 йилда Тошкентга келиб, интернатга жойлашади. Миртемир интернатни тугатгач, Тошкент «Ўзбек эрлар билим юрти»да ўқий бошлади. Комсомол сафига кирди.

Миртемирнинг илк асарлари билим юртида дунёга келди. У билим юртида ижодий иш билан бирга, ташкилий юмушларни ҳам бажарди. Қайноқ қалбли, ташкилотчи комсомол эканлигини кўрсатди. Ёш шоир билим юртида ташкил этилган адабиёт тўгарагига бошчилик қилди. Миртемирнинг шоирлик истеъдодини сезган, унинг илк машқларига меҳр билан қараган муаллимлар унга ҳар жиҳатдан кўмак бердилар. Айниқса, адабиётшунос Олим Шарафутдинов ёш қаламкашга «чин дилдан кўмакдош, маслаҳатчи» бўлди. У ўз шогирдининг дастлабки ижод намуналарига талабчанлик билан ёндошди, ютуқ ва нуқсонларини беғараз кўрсатиб борди.

Миртемир билим юртида катта, бой хазина — рус адабиёти ва бошқа халқлар маданиятининг дурдоналари билан танишди. У халқ оғзаки ижоди билан жуда эрта ошно бўлган эди. Чунки Миртемир Туркистоннинг «Оҳори тўкилмаган эртак, достон, қўшиқ»қа бой Иқон қишлоғида туғилиб, унинг қулоғига ана шу бой халқ оғзаки ижоди она алласи орқали қуйилган. Шоирнинг онаси халқ донолигини ўзида мужассамлантирган зукко, уддабурро аёллардан бўлиб, ўз фарзандининг келажагида катта роль ўйнади. Миртемирнинг ўзи «менда шеъриятга майл онам туфайли уйғонди...» деб эътироф этади. Унинг боболари, отаси ўз даврининг билимдон кишилари эди. Миртемир классик шеъриятимиз билан ҳам ўшалар орқали танишишга муяссар бўлди.

Устозлар таъсирида ёш шоирнинг шеърлари янгича мазмун, янгича оҳанг касб эта бошлади. Натижада, Миртемирнинг шеърлари Марказий матбуот саҳифаларидан ўрин олди. Унинг асарларини ўқувчилар янги замоннинг янги таронаси сифатида қабул қилдилар. Чунки ёш қаламкашнинг шеърлари уларнинг руҳига, кайфиятига мос, янги тузум қурувчиларнинг шиддаткор қадами зарбига оҳангдош, замон садосига жўровоз эди.

20-йилларнинг охирида Миртемирнинг иккита шеърлар тўплами — «Шуълалар қўйнида» (1928), «Зафар» (1929) чоп этилди. Шоирнинг бу тўпламлари кескин тортишувларга сабаб бўлди. Аммо қарама-қарши фикрлар қанчалик кўп билдирилмасин, барибир, кенг ўқувчилар оммаси уларни ташналик билан қаршилади.

Бу тўпламлардаги шеърлар халқнинг янги ҳаётга, социалистик тузумга чексиз муҳаббати, хурсандлиги ва шукронасининг бетакрор ифодасидай жаранглайди. «Ёруғ ҳаёт ошиғи» бўлган шоир чинакам гўзалликни турмушдан, одамларнинг меҳнатидан, халқнинг яратувчилик фаолиятидан қидирди. Айрим кишиларнинг «меҳнат тасвири, меҳнат кишиларини қаҳрамон қилиб олиш адабиётни нафосатдан, таъсирчанликдан маҳрум этади», деган фикрларини рад этади.

Шоир шеърларининг қаҳрамони қуриш — яратиш орзусидаги актив, курашчи кишилардир. Уларда биз романтик, тезкор замоннинг нафасини, янги тузумнинг мустаҳкамланиши учун фидойи, ҳеч нарсадан тап тортмайдиган жонбозлар образини кўрамиз. «Кўрқоқларга бахт қаёкда дунёда», — дейди шоир. Шунинг учун, қонхўр капиталистлар қўлида «маслак қурбони» бўлган Сакко ва Ванцеттига қалбдан ачинади, улар учун ўч олишга, «Қизил Москва — йўлчи»лигида бунга эришиш мумкинлигига ундайди («Сакко ва Ванцетти» шеъри), ҳурмат билан Париж коммунарларини эслайди ва ҳоказо. Аммо булар шоирнинг илк ижоди нуқсонлардан тамоман холи деб хулоса чиқаришга асос бермайди. Бу даврда Миртемирнинг поэтик фикрлари рационалистик характерга эга эди. У айрим сочмаларида фикр билан ҳиснинг мутаносиблигига эриша олмади.

Миртемир билим юртини битириб, комсомол йўлланмаси билан Самарқандга борди. У Самарқандда педакадемияда (ҳозирги СамДУ) ўқиди, айни вақтда Й. Охунбобоевнинг котибларидан бири бўлиб ишлади. У ўқиш баробарида турли ўқув юртларида марксизмдан дарс берди. Унинг марксизм билан чуқур танишиши кейинги ижодий балоғатида катта аҳамият касб этди. Миртемирнинг Самарқандда Ҳ. Олимжон ва бошқа қаламкашлар даврасига тушиб қолиши ҳам унга кучли таъсир этди. Унинг шеърларида янги фазилатлар — халқ оғзаки ижодига хос хусусиятлар пайдо бўлди. Халқ оғзаки ижоди Миртемир шеърларига конкретлик соддалик, табиийлик ва аниқлик бахш этди.

Иккинчи тўплам шоирга ижодий қанот берди. Натижада, бирин-кетин «Қайнашлар», «Коммуна» «Бонг» китоблари юзага чиқди. Бунда шоир аввалги икки тўпламдаги асосий мотивлар: халқнинг нурли ҳаётини, ёруғ кунини куйлаш, янги тузум душманларини фош этиш, аёлларнинг эркини, маънавий ҳаётидаги ўзгаришларни қаламга олиш, социалистик қурилишнинг афзалликларини тасвирлаш чуқурлашди.

«Қайнашлар» тўпламига кирган «Саломнома» шеъридаги қуйидаги мисраълар Миртемир шеъриятининг 30-йиллардаги йўналишини жуда яққол кўрсатади:

Ардоқлайлик шу
Ватанни,
Тўлқин отайик,
Тарих ўзи
кўрмаганни
Биз яратайик...
Тезлатайлик ёруғ
даврон
Чархини, дўстим!
Эллар бўлса бир
тан — бир жон,
Ғов бўлолгай ким?!

Ана шу тариқа шоир даврдошларини янги тузум қурилишларида фаол бўлишга, Ватанимизнинг куч-қудратини ошириш учун мардонавор меҳнат қилишга чақирди.

Шеърда анча бой тажриба тўплаган, қарашлари кенгайган, фикрлари улғайган шоир 30-йилларнинг бошларида лиро-эпик жанр — достонда куч синай бошлади.

Миртемирнинг поэмага мурожаат қилиши тасодифий эмас. 30-йилларда шеъриятимиздаги юксакликка кўтарилиш поэма жанрига ҳам хос эди. Адабиётимизда воқеа бўлган, дарсликлардан мустаҳкам ўрин олган достонлар 30-йилларда яратилган. Бутун ижоди бошқа шоирлар билан ҳамоҳанг, жўровоз бўлган шоир бу интилишдан четда туролмас эди. У ҳам поэмачилик ривожига ўзига хос улуш қўшди. «Номус», «Барот», «Дилкушо» каби достонлари майдонга келди. Ниҳоят, 30-йилларнинг охирида «В. И. Ленин» поэмасини яратди.

Халқимизнинг қисқа муддатда қўлга киритган мислсиз улкан ғалабалари, Ватанимизнинг гуллаб-яшнаётганлигини кўролмаган немис - фашистлари мамлакатимиз тупроғига бостириб кирди. Ватанимиздаги ҳамма нарса душманга қарши курашга қаратилди.

Ўз халқининг ёруғ кунини, инқилоб берган бахтини, меҳнатдаги мўъжизакорлигини оташин сатрлардан куйлаб, беҳад қувонган шоир қалби душманнинг она тупроғимизга бостириб киришидан ларзага келди. Унинг шеърларида она юртга оташин муҳаббат, ёвуз ёвга ўтли нафрат эҳтирос билан ифодаланди. Миртемир шеърияти ҳужумкорлик касб этди.

Бу даврда шоирнинг «Сталинград ҳимоячиларига», «Ўч» каби тўпламлари босиб чиқарилди.

Миртемир урушдан кейинги йилларда ҳам совет халқининг бахти тароналарини яратди. Бу даврда шоирнинг бир неча тўпламлари китобхонлар қўлига тегди. Унинг таржимонлик фаолияти ҳам шу даврда камолотга эришди.

Чинакам шоир ҳамма вақт йўлда, ижодий парвозлар иштиёқида! Миртемир ана шундай санъаткорлардан. Миртемир бир ўринда камтарлик билан «Ҳали мен ёзув столига астойдил ўтирганим йўқ, ҳали халқимга айтишим керак бўлган гапни айтолганим йўқ, ҳали халқимдан кўп қарздорман», — деганди.

Биз, ёши олтмишга, ижодий фаолияти қирқ беш йилга тўлган ёруғ кунимизнинг ёниқ куйчиси, қалбига жаҳонни сиғдирган шоирга ана шу олижаноб, эзгу ниятларингиз амалга ошсин, деймиз!

СУРАТДА: ўзбек эрлар билим юртидаги адабиёт тўгараги аъзолари. 1929 йил, май ойи. Юқоридаги қаторда — болалар шоири Илёс Муслим, юрист Соатали Мақсудов, Тожикистон ССР Фанлар академияси боғдорчилик институти директори Мансур Носирий. Ўртадаги қаторда — Андижон область партия комитети ходими Муҳаммадхон Саидхонов, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган шоир Иброҳим Усмонов, кинематография Давлат комитети раисининг ўринбосари Расул Ғуломов, Ўзбекистон йўл қурилиш тресты ходими Карим Ҳасанов, журналист ва шоир Маҳмуд Раҳмон, шоир Миртемир. Пастки қаторда эса Тожикистон Давлат университети ректори Соли Ражабий, санъаткор Болта Маҳмудов, врач Иноғом Имомов.

ҚАДРЛИ МИРТЕМИР!

Шундай ёзувчилар борки, уларнинг ижоди бутун бир даврнинг ёрқин кўзгуси бўлади. Уларнинг асарлари маълум маънода, ўз миллий адабиёти учун ўрнак ва ибратдир. Муҳтарам дўстимиз ва ва ҳамкасбимиз бўлган Сиз — Миртемир ана шундай ёзувчилар жумласидандирсиз.

Сизнинг фусункор шеъриятингиз совет халқининг ёрқин келажак учун олиб бораётган курашини ҳаққоний акс эттиради. Чунки, халқ ҳаётининг қаъридан озиқланиб, халқ донишмандлиги билан йўғрилган ижодингиз, бутун умрингиз она элингизга бахшида этилгандир.

ГРУЗИЯ ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИНИНГ ТАБРИГИДАН.

ЮЗИ ЁРУҒ ЁЗУВЧИ

Туғилганига олтмиш, ёзувчилик меҳнатига қирқ беш йил тўлмиш МИРТЕМИРни мен кўп йиллардан бери танийман, у билан дўстман, сирдошман.

Аввало у менга, қозоққа жиян. Миртемир жиянлик жиҳатидангина эмас, балки маслакдошлик жиҳатидан ҳам жуда яқин. У элнинг таниб қўлига қалам ушлабдики, совет замонасини, меҳнаткаш халқимизнинг фаровон ҳаётини, бахт-саодатини ҳормай-толмай куйлаб келяпти.

Қирқ беш йил мобайнида Миртемир яратган ғоявий юксак, бадиий баркамол асарлар беҳисоб. Бу асарлар ўз республикасидан ҳатлаб, Иттифоқ миқёсига, жумладан, Қозоғистонга тарқалиб, машҳур бўлиб кетди.

Миртемир ҳозир Иттифоқ миқёсидаги мИқти шоирлар қаторида. Таниқлик санъаткор!

Севимли шоир — жияннимга самарали ижод, руҳий бардамлик, соғлик ва узоқ умр тилайман.

Собит МУҚОНОВ.
Қозоғистон халқ шоири.

АЗИЗИМ МИРТЕМИР!

Сизни муборак олтмиш ёшингиз билан чин қалбдан қутлайман. Сизнинг ноёб истеъдодингиз халқимизнинг бахтиёр ҳаёти учун ҳамиша беминнат хизмат қилиб келди ва шоирчимиз комилки, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолажак!

Энг яхши тилаклар билан:
Сизнинг ТЎҚИМБОЕВ.
Фрунзе шаҳри.

Шоир табассуми

Миртемир домла... Бу номни эшитганда қалбимизга беихтиёр бир илиқлик югуради. Бу илиқлик, энг аввало камтар ва жозибали бир инсонга ҳурматимиздандир. Бу илиқлик халқимизни қирқ беш йилдан буён хушнуд этиб келаётган каттакон бир шоирга муҳаббатимиздандир.

Ҳа, домла Миртемир ҳақиқатан ҳам улкан инсон ва катта санъаткор... Миртемир домланинг биргина таржима соҳасидаги хизматларини баралла дунёга довруқ қилса бўлади. Домла маҳорат билан ўзбек тилига ағдарган асарлар ҳали бир неча авлод китобхонларига завқ-шавқ бериши шубҳасиздир.

Хўш, у кишининг ўз шеърияти-чи? Ўзбек совет адабиётида Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Уйғун, Шайхзода шеърияти каби Миртемир шеърияти деб аталган қуйма ибора ҳам бор. Маълумки, бундай ибора адабиётда ўзига хос ижодий мактаб яратган, ўз замини ва ўз осмони бўлган санъаткорларга нисбатан қўлланилади.

Миртемир домла ҳам ана шундай санъаткорлардан биридир. Биз ёшлар, бошқа устозларимиз қатори, Миртемир домладан ҳам кўп нарса ўрганамиз. Миртемир домланинг энг ибратли фазилатларидан бири унинг камтарлиги билан бир қаторда, ниҳоятда меҳнаткашлиги десам янглишмаган бўлур эдим. Ижод машаққатидан озми-кўпми хабардор бўлган ҳар бир одам Миртемир шеърларини ўқиётиб, унинг ҳар бир сатр устида қанчалик тер тўкканини тасаввур қилиши қийин эмас.

Мен бугун — домланинг 60 йиллик тўйлари кунида қўлимни кўксимга қўйиб, шундай демоқчиман:

Дунёда шундай шоирлар ҳам бўладики, улар ўз шеъриятини ўзи ҳаётлигидаёқ сафдан чиқиб қолишини фаҳмлаб, ногирон одамни етаклагандай етаклаб оладилар, шеъриятининг мавжудлиги ҳақида «пўшт»-«пўшт»лаб, эслатиб турадилар. Сиз қабилингиздаги ижодкорлар эса, ўз асарларининг нечоғлик яшовчанлигини ботинан ҳис қиладилар, шафқатсиз вақт олдида тили унчалик қисиқ эмаслигини билиб, жимгина жилмайиб тураверадилар. Домла, лабингиздан мана шундай музаффар ва ғолиб табассум ҳечқачон аримасин.

Абдулла ОРИПОВ.

Саҳифани Тошкент Давлат университети аспиранти Турғунбой ХАЛИЛОВ тайёрлаган.

ОЛТИНГУГУРТ ҚИДИРИБ

Қорақумдаги экспедицияларимиз тўғрисида сизга бирор воқеани ҳикоя қилиб беришимни истайсизми?

Майли, гапира қолай. Биласизми, мен унча яхши ҳикоя қилолмайман: сўзлаганимда ҳамма нарса нурсиз, тигиз, унча қизиқ воқеа бўлиб туюлмайди. Ҳолбуки саҳрочалик ёрқин, ажойиб ва турли-туман нарса бўлмайди.. Кечқурун, кундузги жазирамадан сўнг, у ер қандай жонланиши, ўлик қумлар минг хил оҳангда гап юритиб, навбаҳорда саҳро икки-уч ҳафта гулзор боққа айланишини, сокин тонгда, эрталабки қуёшнинг заррин нурлари остида узун соллар орасидан кўкатлар мўралаши, барханлар остидан слюда ва гипснинг йилтираши, учқун таратиб туриши худди денгиз соҳилидаги жимжимадор тўлқинларга ўхшаб кетишини сиз сира тушунмайсиз!

Пўқ, шамол ҳамма нарсани осмону-фалакка кўтарганда саҳронинг даҳшатли манзарасини кўз олдингизга келтира олмайсиз; у ўзи билан барханларни ҳам, тақирларни ҳам, сизнинг чодирингизни ҳам, ўзингизни ҳам олиб кетадиганга ўхшайди. Сиз бағрингизни қумга бериб, бошингизни яширасиз. Қизил булутлар сизни ҳам қуёш томонга кўтариб кетишини кутасиз.

Пўқ, сиз билмайсиз... сирасини айтганда,— кўраяпсизми, мен қандай нўноқ ҳикоячи эканимни, саҳро ҳақидаги хаёллар билан бўлиб, саҳро хусусида тинмай гап юритиш мумкин..

Мен бутунлай бошқа нарса тўғрисида... 1929 йили биз «Саҳро» типидаги биринчи машинамизда Қорақум саҳросидан ўтиб Олтингугурт заводининг шимолидан Хивага маҳсулот етказмоқчи бўлганимиздаги кичкинагина бир воқеани айтиб бермоқчи эдим.

Ниҳоят ташвишли давр эди: Жунайдхон —босмачилар шайкасининг бошлиқларидан бири Афғонистонга қочиб кетган бўлсада, унинг тарафдорлари Сариқамиш паст-текислигидаги жойларни ўз қўлларида ушлаб туришган эди. Саҳро хўжалигини ўзлаштириш бошланди: автомобиль қумлоқлар орасида қандай иш бериши мумкин, деган масалада бахслашув кетади: бировлар унинг истиқболи порлоқ эканлигини гапиришса, бошқалар туя билан эшакнинг чидамлилигини кўкка кўтариб, бу тўрт оёқлилар даври ҳали Ўрта Осиёда тамомланмаганлигини айтишарди.

Биз қумлоқлар орасидан энди йўл бошлаганимиздаёқ, ҳали олтингугурт заводига етмай туриб, фожиали воқеага дуч келдиқ.

Бу воқеа Ербентдан ўтгач, машинанинг орқа ғилдирак ўқи сингандан сўнг, яъни бизнинг биринчи хатомиз ва биринчи сабоғимиздан сўнг, қум бахтсизлиги туфайли рўй берди. Шофёрлар барханларнинг бутун инжиқлигини тушунишди; биз баланд-пастликларда сакраб юриб, машина ғилдираги остига тахта, арқон-занжир, саксовул шохларини қўйишни ўргандик; бизнинг «Саҳро»миз чўлу биёбонлар устидан ғизиллаб ўтадиган бўлди. Биз туя карвонларидан ўзиб, қўй сурувларини чўчитдик. Ербентдан сўнг Олтингугурт заводига отлиқ кетаётган гидрологларимиздан ўзиб ўтар эканмиз, уларга ғурур билан қувноқ қўл силтаб, юришда давом этдик.

Аммо иккита бархан ўртасида қисилиб қолган энсиз сўқмоқда биз эшаклик бир чолни босиб кетишимизга сал қолди. Машинага тезгина тормоз берилди, у олдинги ғилдираклари билан қум ичига кириб кетди. Йўлда эса эшак кўндаланг бўлиб ётарди. Унинг фақат ўзига хос ҳорғин ва маъюс кўзлари ҳатто машина танасига тегиб ўтганда ҳам очилмади; фақат кутилмаган хавфдан оёғигина қалтираб тортилди.

Унинг ёнидаги сўқмоқ чеккасида чол ўтирарди. Чолнинг ёнида эса бўш хуржун ҳамда жуда қадимий мис қумғон бўлиб, чол қумғон ёнига саксовул шохчаларини ташлар, чой қайнатмоқчи бўларди. Оқсоқолнинг қўрқинчли кўзлари, биз, «шайтон» бошлаб келган ўрисларга тикилиб, гоҳ касал эшакка қарарди. Биз унинг кўзларидан ғам-ғусса ҳамда ўзининг эски дўсти билан жудоликни, гоҳ «шайтон» арава миниб келган ўрисларга нисбатан яширин нафратини кўрардик.

Биз бу манзарага индамай тикилиб турдик: оёғи осмонга бўлаётган автомобиль, жазирамада зўрға нафас олаётган бечора жулдур кийинган чол, ёнидаги эшаги—ўзига нон топиб берадиган дўсти билан ёнма-ён. Оқсоқолнинг лаблари кўм-кўк бўлиб ҳеч ким тушунмайдиган қандайдир сўзни пичирларди. Аммо унинг мазмуни ҳаммага тушунарли: «Эшакка тегманг, уни сўқмоқдан олманг, сўқмоқ ёнидан белкураклар билан йўл очиб, унинг атрофини айланиб ўтинг. Келаётган ажалга ҳалақит берманг».

Биз саксовулларни юлиб, айланма йўл қуришга тушдик. Кўчма барханлар орасида йиқилиб, қум устига тахта ётқиздик. Ярим агдарилган машинани тиклашга ҳаракат қилдик.

Ниҳоят ҳаммаси тайёр бўлди. Бизнинг қудратли «ҳайвонимиз» кучли интилгач, «Саҳро» 120 от кучидан оғир нафас олиб, ғилдираклари билан янги йўл устида эмаклай бошлади.

Мана икки дунё— ўтмиш ва келажак дунёси!

Чапда ўтмиш дунёси ўзининг туя, эшаклардан иборат чексиз карвонлари, оғир меҳнат, ёввойи қасоси, жўшқин ҳаракатлари билан, кўп асрлик азоб дунёси, иссиқ тропик ва сўқмоқлар дунёси, босқинчиликлар ва қароқчилар дунёсини, энди ўтмиш бўлиб қолаётган бутун қўрғонча ва қалъа деворлари билан гавдаланиб турган Шарқ дунёсини ифодалагандек бўларди.

Ўнгда эса буғ ва олов билан нафас олаётган бақувват олти ғилдиракли машина; унга ўз кучи билан юзта Текин отлари баробар келолмайди. У янги техника ва маданият рамзи, янги автомобиль йўллар, кенг, текис лентадек тўғри йўллар рамзи. Унда келажак ўз ифодасини топган.

— Тезроқ. Степан ўз киноаппаратингни ишга сол, икки дунё учрашувини — ўлаётган ўтмиш ва ғолиб келаётган келажакни тезроқ суратга ол. Бу манзара сенинг «Олтингугурт излаб» фильмингга ажойиб эпизод бўлади,—дедим мен эшаклик оқсоқолга ўзининг унча катта бўлмаган киноаппаратини тўғрилаётган ёш йигитга.

Оқсоқол бирдан ўрнидан сакраб турди, у бутунлай ўзгарди. Унинг лабларида ва дарғазаб кўзларида нафрат ёнарди. У бизга ташланиб, даҳшатли машина билан сўнгги эшагини ўлдирмаслигини илтимос қилди. Оқсоқол бирдан гоз турди, унинг гавдаси ярқираб турган қум денгизида тикланди; у туркман иборалари билан аралаштириб чала рус тилида гапира бошлади:

— Нега сен ҳозир Мирзабой қариянинг сўнгги нажотини ўлдирмоқчи бўласан? Менинг ўлишимга 7 ойдан ортиқ қолмади. Тириклигимдан фақат жулдур кийимларгина эсдалик бўлиб қолди.

— Ўзингни бос, Мирзабой,—дедим мен унга тилмоч орқали,—бу кичик машина билан сенинг эшагингни даволамоқчи, эшагингни ўлдириш нега керак; кўряпсанку, бизнинг аравамиз уни айланиб ўтди.

— Тезроқ айлантир, Степан, тезроқ суратга олиб қари эшакни давола.

Менинг сўзларим ҳаяжонга тушган Мирзабойни бироз юпатди. У эшаги устига эгилиб, унинг кўзига бир термулди-ю, индамай қолди.

Биз Мирзабой билан эски қадрдонлардек хайрлашиб машинага ўтирдигу, олға томон елиб кетдик.

Олтингугурт заводига 25 километр қолганда чексиз Қизилтақир бошланди. Маълум бўлишича биз манзилга яқинлашиб қолган эканмиз. Орадан ярим соат ўтар-ўтмас машинамиз қаттиқ йўлга чиқиб олди. Унинг юриши тобора тезлашди. Ниҳоят Зиёгли тепалиги, ертўлалар, кўзга кўринди. Сал ҳаракат қилсак бизни байроқлар билан тантанали кутиб олишади. Ниҳоят биз Олтингугурт заводига етиб келдик.

Биз биринчи марта Қорақумнинг жанубий ярмини машинада кесиб ўтдик.

Йўлимизнинг биринчи даври шундай ўтди. Аммо... шу билан ҳали ҳикоя тугагани йўқ.

Кечга яқин отлиқ гидрологлар ҳам етиб келишди. Ўша биз Ербентда қолдириб кетган кишилар. Улар йўлда бироз адашибди, сув йўқлигидан чанқашибди, аммо уларга қандайдир жулдур кийинган чол ёрдам берибди. Чол уларни чой билан меҳмон қилиб, Қизилтақир йўлини кўрсатибди-ю, жуда кўп гапирибди. У ўрисларни мақтаб ўз эшагига ишора қилибди. Эшак эса унинг ёнида саксовулнинг ингичка шохчаларини чайнаётган эмиш.

—Унинг ёнида эски мис қумғон йўқмиди?—мен гидрологнинг сўзини бўлдим.

— Ҳа, Эронда ишланган ажойиб қумғон бор эди, —жавоб берди у.—Нимасига ҳайрон бўласиз?

Мана, дўстлар ниҳоят менинг ҳикоям тугади.

Эҳтимол бу ҳикоя сизга яхши туйилмагандир, аммо менинг ўзим эса уни тез-тез эслайман. Кўз олдимда кўзлари ғазабдан порлаган Мирзабойнинг нафратли қиёфаси, хирилдоқ овози намоён бўлади. Баъзан эса у менинг кўзимга ўрисларнинг кучи ва улар қўлидаги эшакни ўлимдан сақлаб қолган машинанинг қудратига ишонгандек бўлиб туюлади.

Нега чолнинг эшаги тузалиб кетди деб мендан сўраманг. Кейин Мирзабойнинг ўзи нима бўлганига ҳам жавоб беролмайман. Чунки мен уни кейин учратмадим, бошқа бирор кишидан унинг тўғрисида биронта хабар ололганимча ҳам йўқ.

Бунинг аҳамияти йўқ. Ҳаётда воқеалар ҳикоядагига нисбатан бошқачароқ бўлади. Унинг на бошланиши кўринади, ва на охири маълум бўлади.

А. Е. ФЕРСМАН,
академик.

Редактор ўринбосари
М. ҚАРИМОВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ТОШКЕНТ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ БИР ҲАФТАЛИК ПРОГРАММАСИ

28 ИЮНЬ — ДУШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 18.30 «Халқ фаровонлиги учун». Телевизион очерк. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув. 19.40 «Бонивур қалби». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 1-серияси. **Ўзбек тилида:** 20.40 Тожикистон санъат усталарининг концерти. 21.15 «Ахборот» информацион программаси. 21.30 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 21.55 Оламда нима гап? 22.25 Телевизион театр. Жек Лондон. «Мартин Иден» Телеспектаклнинг 2-қисм премьераси. 23.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 18.00 Болалар учун мультфильм. 18.20 «Звезда Востока» журнали саҳифаларида. **Москва кўрсатади.** 19.00 Эфирда «Молодость». 19.45 Ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.10 «Жамила». Бадиий фильм. 21.30 Колонна залида СССР Ёзувчиларининг V съездига бағишланган адабий кеча. 23.00 Рангли телевидение. Ҳозирги замон хореографиясида классик адабий сюжетлар.

Учинчи программа. 18.00 ДУШАНБА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

29 ИЮНЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун. «Нептун» клуби мукофоти учун. 13.45 Рангли телевидение. «Икки Леонид икки». Бадиий фильм. 14.50 Музикали киоска. 15.20 Янгиликлар. 15.25 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.00 Ўсмирлар учун. «Парвоз қилинг, кабутарлар, парвоз қилинг!». 18.00 ДЎСТЛИК экрани. 19.30 «Бонивур қалби». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 2-серияси. **Ўзбек тилида:** 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.45 Бир актёр театри. Худойберди Тўхтабоев. «Муҳаббат қўшиғи». 21.10 «Бошлиқ 12 да келади». Бадиий фильм. 22.25 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 23.10 «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1941 йил ҳақидаги серияси. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 «Оқ тунлар» санъати фестивали якунловчи концертининг давоми.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 18.35 Социализм дунёси. 19.00 В. В. Андреев номидаги IV Москва конкурси лауреатларининг концерти. 19.30 Рангли телевидение. «Узукдаги кўз». 20.05 Янгиликлар. 20.15 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 20.35 М. Колесников. «Танлаш ҳуқуқи». Телевизион спектакль. 22.00 «Узоқ разведка». Ҳужжатли фильм. 22.30 «Оқ тунлар» санъати фестивалининг якунловчи концерти.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 Болалар учун. Кинофильм. 18.30 «Олекса Довбуш». Бадиий фильм. 20.00 **Ўқув кўрсатувлари программаси.** Абитуриентлар учун. Физика. **Рус тилида:** 21.00 Реклама. 21.20 «Доктор Рот шубҳа остида». Бадиий фильм.

30 ИЮНЬ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун. «Моделлар парвозда». 13.45 Рангли телевидение. «Сўнгги дюйм». Бадиий фильм. 15.15 Тележурнал. 15.45 Янгиликлар. 15.50 Москва кўрсатувларининг охири. **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 18.00 Болалар учун мультфильм. 18.10 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 18.25 «Ўзбекистон йўллари». 18.50 «Туямўйин тонги». Телеочерк. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 Халқ контроли экрани. **Москва кўрсатади.** 20.00 Янгиликлар. 20.15 П. Бровка студиямиз меҳмони. 20.35 Рангли телевидение. «Аравадаги кишилар». Бадиий фильм. 22.00 Рангли телевидение. Милан Ла Скала театри солистлари Елена Сулиотис куйлайди. 22.40 Спорт кундалиги. 23.45 «Вақт» информацион программаси. 01.15 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 18.40 Фан оламида. 19.00 Иттифоқдош республикалар спартакиадаларида. 19.15 Қўшиқ ҳамроҳимиз. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 «Халқ ғазаби қайнаган орол». Ҳужжатли фильм. 20.10 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси оркестрининг концерти. (Марказий телевидение учун тайёрланган кўрсатув). 20.30 «Махсус топшириқ». Бадиий фильм. 21.55 В. И. Ленин номли республика қизлар педагогика билим юрти ўқувчиларининг концерти.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 Болалар учун кинофильм. 18.40 «Ажал сиртмоғида». Бадиий фильм. 19.00 **Ўқув кўрсатувлари программаси.** Абитуриентлар учун. Математика. 20.00 Абитуриентлар учун. Физика. **Рус тилида:** 21.00 Реклама. 21.10 «Севастополь». Бадиий фильм.

1 ИЮЛЬ — ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 «Ёш гвардия». Бадиий фильмнинг 1-серияси. 14.45 Болалар учун. «Энтиль — Тентель». Кичик ёшдаги болалар қўшиқлари конкурси. Таллиндан олиб кўрсатилади. 15.45 Янгиликлар. 15.50 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.20 Кўрсатувлар программаси. 17.25 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 18.25 «Чорвачилик истиқболлари». **Тошкент кўрсатади.** 18.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.00 «Ахборот» информацион программаси. 19.15 Эстрада қўшиқлари кечаси. 2-кўрсатув (ўзбек тилида). 20.00 «Бонивур қалби». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 3-серияси. **Ўзбек тилида:** 21.00 ТОШКЕНТДА РАНГЛИ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ ОЧИЛИШИ, ТАЖРИБА КЎРСАТУВЛАРИ. 21.40 Илмий коммунизм мактаби. 21.55 «Ахборот» информацион программаси. 22.10 В. А. Луговской —Ўзбекистон ҳақида. 22.40 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.45 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Москва)—ЦСКА. Танаффус вақтида иттифоқдош республикалар спартакиадаларида. 00.15 «Вақт» информацион программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида 18.00 Болалар учун мультфильм. 18.20 КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА! 18.50 Реклама. **Москва кўрсатади.** 18.55 Рус музикаси халқ сарчашмалари. 19.55 Янгиликлар. 20.05 «Узук кўзидаги сув париси». Бадиий фильмнинг биринчи серияси. 21.40 Ёзувчи миллари. 22.05 Опералардан ариялар. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Машаққатли масофалар». Бадиий фильм (ўзбек тилида).

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 Болалар учун кинофильм. 18.30 Фортепиано куйларидан концерт. 19.10 «Шопеннинг тақдири». Бадиий фильм. 20.50 Реклама. **Рус тилида:** 21.00 «Татаристон, 1970 йил». Телевизион фильм. 21.50 «Музикали монолог». Фильм-концерт. 22.30 «Турли тақдир». Бадиий фильм.

2 ИЮНЬ—ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун. «Жонажон ўлка». 13.45 «Ёш гвардия». Бадиий фильмнинг 2-серияси. 15.00 Москва область Искра шаҳар ашула ва рақс ансамблининг концерти. 16.00 Янгиликлар. 16.05 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.20 Кўрсатувлар программаси. 17.25 Ўқувчилар учун. «Ромка ва унинг дўстлари ҳақида». Телеспектакль. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 Болалар учун. Мультфильм. 19.25 «Ахборот» информацион программаси. 19.40 «Бонивур қалби». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 4-серияси. **Ўзбек тилида:** 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 20.55 Актёрлар ва роллар. Ўзбекистон ССР халқ артисти Аҳмаджон Файзиев. 22.05 Киносаёҳатчилар альманахи. 22.30 «ОЛТИН ВОДИЙ» программаси. 23.40 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 23.45 «Вақт» информацион программаси. 00.15 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 18.00 «Қувноқ дўстлар». Болалар учун қўғирчоқ фильм. 18.30 Реклама. **Москва кўрсатади.** 19.00 Актуал камера. 20.00 Янгиликлар. 20.10 Иттифоқдош республикалар спартакиадаларида. 20.25 «Узук кўзидаги сув париси». Бадиий фильмнинг 2-серияси. 22.00 Артистлик маҳорати. 22.30 Инсон ва қонун. 23.15 Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 Балет кечаси. 18.40 «Дадил қадам». Бадиий фильмнинг 1-серияси. 20.20 Врач маслаҳати. 20.30 «Халқнинг содиқ фарзандлари». Ҳужжатли фильм (рус тилида). 21.40 Реклама. 21.50 «Дадил қадам». Бадиий фильмнинг 2-серияси.

3 ИЮЛЬ—ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 10.00 Болалар учун мультфильм. 10.30 «Қувноқ пионер ёзи». **Москва кўрсатади.** 11.00 Янгиликлар. 11.05 Халқ телевизион университети. Фан ва техника факультети. 11.45 Рангли телевидение. «Қуёш қиссаси». Фильм-концерт. 12.25 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 12.45 Болалар учун. «Порлоқ юлдузча». 13.15 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 13.45 Свердловск опера ва балет театри артистларининг концерти. 14.30 Фан оламида. **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 17.00 427-болалар боғчасидан репортаж. 17.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 17.45 Ўзбекистон ўқувчиларининг XXII спартакиадаси. 18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим». 18.45 Эртага—Халқаро кооперация куни. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 Бухоро область театри артистларининг концерти. 20.15 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 20.20 Рус куйларидан концерт. 21.00 Янгиликлар. 21.05 СССР Ёзувчиларининг V съездига бағишланган адабий байрам. 23.00 Музика—ҳаммамиз учун. 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 10.00 Болалар учун кинофильм. 10.10 «Думбул». Бадиий фильм. 11.30 Болалар учун концерт. **Москва кўрсатади.** 15.00 СССР халқ артисти С. Лемешев билан учрашув. 16.00 Бугун—Халқаро кооперация куни. 16.30 СССР халқлари спартакиадасида. 17.00 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 19.00 Музикали учрашувлар. 19.30 Рангли телевидение. «Қўшиқлар». Телевизион миниатюралар театри. **Тошкент кўрсатади.** 20.20 Ўзбекистон курортлари. 20.40 Халқ ҳофизлари концерти. 21.30 «Уч учинчига ўтар кечаси». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 18.00 ДУШАНБА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

4 ИЮЛЬ—ЯКШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Ўқувчилар учун «Янгра барабан» (рус тилида). 10.30 «Замондаш» программаси (қозоқ тилида). 11.30 Бадиий фильм. **Москва кўрсатади.** 12.45 Янгиликлар. 13.00 Болалар учун. «Қўғирчоқ театр». Телефильм. 13.15 Музикали киоска. 13.45 Чита телевидение студиясининг программаси. **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.00 «Звездочка». Кинокўрсатув. 18.30 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 18.50 Ҳужжатли фильм. 19.50 «Халқ жасорати йилномаси». 20.05 «Алло, талантларни излаймиз». Бутуниттифоқ конкурси лауреатларининг концерт-интервьюси. «Ялла» ансамбли. 20.40 «Биринчи учрашув». Бадиий фильм. 22.10 Дала ишлари кундалиги. 22.30 А. Корнейчук. «ҚАЛБ ХОТИРАСИ». Бухоро область театрининг спектакли. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув кўрсатувлари программаси. Ўзбек тилида: 10.00 Абитуриентлар учун. Физика. 11.00 Абитуриентлар учун. Математика. 12.00 Адабиёт. Имтиҳонларга қандай тайёрланмоқ керак. **Москва кўрсатади.** 15.00 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 17.00 Рангли телевидение. Киносаёҳатчилар клуби. 18.00 Эстрада қўшиқларидан концерт. 18.35 Иттифоқдош республикалар спартакиадаларида. 18.50 Расул Гамзатовнинг ижодий саҳифалари. 19.35 А. Штейн. «Бева». Москва Академик бадиий театри спектакли. 20.45 Киноочерк. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Спектаклнинг давоми. 22.30 Музика лирикаси. 23.15 Бадиий ўқиш. Г. Марков «Сибирь» романидан парча.

Учинчи программа. 19.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

Реклама
эълонлар

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

ГОРЬКИЙ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

(ёзги театр)

25, 26, 27-ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

ҚОЗОҒИСТОН „САЛОМ“ ЭСТРАДА АНСАМБЛИНИНГ

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

Таниқли Қозоғистон эстрада артистлари иштирокида икки бўлимдан иборат катта янги программа.

Билетлар ҳар куни кундуз соат 2 дан бошлаб боғнинг ёзги театри кассасида сотилади.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

МАВСУМНИНГ ЁПИЛИШИ ОЛДИДАН

26 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

М. Шайхзода

„МИРЗО УЛУҒБЕК“

3 пардали фожиа.

• • •

27 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

Э. Воҳидов.

„ОЛТИН ДЕВОР“

3 пардали комедия.

АСОСИЙ РОЛЛАРДА:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Ғ. АЪЗАМОВ, Ш. ҚАЮМОВ, С. КАРИМОВА, Х. НАРИМОНОВ, З. САДРИЕВА, Т. СУЛТОНОВА, С. ОЛИМОВ, С. ТАБИБУЛЛАЕВ, А. ТУРДИЕВ, Ж. ТОЖИЕВ, М. УМАРХУЖАЕВ, О. ҲАСАНОВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Т. АЗИЗОВ, Р. ИБРОҲИМОВА, П. САИДҚОСИМОВ, Т. ТОЖИЕВ, Т. ХОНТУРАЕВ, О. ЮНУСОВ, Х. ЮНУСОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Касса эрталаб соат 10 дан ишлайди.

„ЧАЙКА“ КИНОТЕАТРИДА

ЯНГИ, РАНГЛИ, САРГУЗАШТЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ

„ШЕР ҲАМЛАГА ҲОЗИРЛАНМОҚДА“

НАМОЙИШ ҚИЛИНМОҚДА

СЕАНСЛАР: эрталаб соат 10, кундуз 11.45, 1.30, 3.15, 5, кеч 6.45, 8.20 ва 9.45 минутларда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Справка учун телефонлар: 77.35.43, 77.06-26.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/VI да **Аида,** 26/VI да **Лайли ва Мажнун.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/VI да **Алжонларим,** 26/VI да **Мирзо Улуғбек.**

КИНО

25 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Асосий зарба (2 серия) —САНЪАТ САРОЙИ (кеч 7 ва 9.15 минутда).

Том Жонс (2 серия)—«ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Ҳамроз (2 серия) —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч 7 ва 9.15 минутда).

Осмоннинг бир бўлаги — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Тунги смена—«ВОСТОК» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кечқурун).

Сариқ чамадонча саргузаштлари—ҲАМЗА номли (кечқурун).

Ваня тоға— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Утни ўзимга қаратаман—«КЎКЧА» (кеч соат 8.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Ваня тоға — ТЕЛЬМАН НОМЛИ.

Осмоннинг бир бўлаги — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта сайр — «ХИВА».

26 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Асосий зарба (2 серия) —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 11 ярим, 2, 4 ярим, кеч 7 ва 9.15 минутда).

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ЧАЙКА», НАВОИЙ номи (кундуз ва кечқурун).

Тунги смена —«ВОСТОК» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Чегарада отилган ўқ — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 11, 5 ярмида), «КЎКЧА» (кундуз соат 5 ярмида).

Осмоннинг бир бўлаги — «МОСКВА (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Сайха (2 серия, кундуз соат 12 ва 3 да), **Утни ўзимга қаратаман** (кеч соат 6, 8.45 минутда); «КЎКЧА».

Том Жонс (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Сариқ чамадончанинг саргузаштлари—«ҲАМЗА» номли (кундуз ва кечқурун).

Ҳамроз (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ярим, 3, кеч 7 ва 9.15 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Осмоннинг бир бўлаги — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта сайр — «ХИВА».

Ярим соатлик мўъжиза — ТЕЛЬМАН номли.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

27 ИЮНЬ ЯКШАНБА КУНИ ҲАММА САНОАТ МОЛЛАРИ МАГАЗИНЛАРИ

ҲАР КУНДАГИДЕК

ИШЛАЙДИ

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП УЗБЕКИСТАНА и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР А—2587. Р—02645.